

Příležitost pro dva

Kázání na text Lk 18, 35–43

I stalo se, když se přibližovali k Jericho, slepý jeden seděl podlé cesty, žebře. A slyšev zástup pomíjející, otázal se, co by to bylo. I oznámili jemu, že Ježíš Nazaretský tudy jde. I zvolal, řka: Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou. A ti, kteříž napřed šli, přimlouvali mu, aby mlčel. Ale on mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou. Tedy zastaviv se Ježíš, rozkázal ho k sobě přivésti. A když se přibližoval, otázal se ho, řka: Co chceš, ať učiním? On pak dí: Pane, ať vidím. A Ježíš řekl jemu: Prohlédni. Víra tvá tě uzdravila. A i hned prohlédl a šel za ním, velebě Boha. A všecken lid viděv to, vzdal chválu Bohu.

Milí bratři a sestry.

„Tedy pojav dvanácte, řekl jim: „Aj, vstupujeme do Jeruzaléma.““ To jsou slova, která čteme těsně před naším oddílkem. Ježíš je na cestě se svými učedníky do hlavního města. Ale k této skupině se druží další. Jde zřejmě o větší průvod, který má přesný cíl. Blíží se nejprve k Jerichu. Až zde má být zastávka. Nazítří se bude pokračovat v cestě tak, aby kolem velikonočních svátků dorazili do Jeruzaléma. Tam má dojít k rozhodující události. Do hlavního města má Ježíš vstoupit jako Mesiáš, jako ten, kterého posílá Bůh svému lidu.

Průvod má i svým vnějším uspořádáním vzbudit dojem, že má mezi sebou vznešenou osobu. Vpředu jdou ti, kteří ohlašují, že přichází Mesiáš. Jsou tu další pořadatelé, kteří dbají na to, aby vše mělo hladký průběh. A tu u Jericha dochází k události, která poněkud naruší původní záměr.

U cesty sedí slepý žebrák. Jeden z těch tisíců, kteří byli postiženi chorobou tak běžnou v písečných krajích Orientu. Není mu pomoci. Primitivní léčba nepomáhá. Jakmile se tento chudák dozví od zástupu na cestě, kdo je kolem, chopí se příležitosti.

Osloví Ježíše. Ale osloví ho zvláštním způsobem. „Ježíši, synu Davidův!“ To je mesiášský titul. Slepý se cele upne na to, že snad může být zachráněn. Ví od nepaměti, že s mesiášskou dobou, kterou

Bůh zaslíbil, je spojeno vysvobození všech trpících, slepých, hluchých, chromých. Kolik potulných felčarů a divotvůrců už možná tento slepý prosil za svého života, a nedočkal se pomoci. Teď je jedinečná příležitost. Teď nebo nikdy!

Tak se dívá na situaci chudý, slepý žebrák. Ale pořadatelé průvodu, funkcionáři, kteří mají úřední masky, možná i učedníci, kteří také propadli slavnostní náladě panující v průvodu, ti se dívají na celou věc jinak. Žádné zdržování, Ježíš musí dojít do Jeruzaléma včas. Všechno je na minuty vypočteno. Musí tam dorazit za dne, v době největšího ruchu v ulicích, aby ho spatřilo co největší množství lidí. Všechno musí klapat. Všechno je vypočítáno na efekt. Proto „ti, kteří napřed šli, přimlouvali mu, aby mlčel“. Copak chvála nějakého chudáka, chvála hlavního města, zástupů, kněží je rozhodující! Moc, množství, síla. A hlavně: úspěch, o to teď musí jít.

Ale narazila kosa na kámen. Slepec se nenechá umlčet. On ví, že jeho budoucí život záleží na tom, zda se Ježíš zastaví. Pouští se do nerovného zápasu. Sám stojí proti zástupu. Sám proti vedení průvodu, proti aparátu, proti funkcionářům. Jeho volání je neumlčitelné, prosba neodbytná. „Synu Davidův, smiluj se nade mnou.“ Je to jeho jediná a možná poslední šance. Teď, nebo nikdy. Obdivujeme jeho vytrvalost. Je vzorem církvi, je vzorem každému z nás. Nemáme se nechat ve svých zápasech zastrašit minulým zklamáním. Nemáme se nechat zastrašit množstvím, leskem moci. Máme umět stát třeba sami proti proudu. Vydržet, nezradit poznanou pravdu. Tento slepý se dožadoval pomoci pro sebe – oč více má sbor a křesťan – třeba sám – být oporou druhým, stát jim po boku v jejich bolestech a strážni, neuhnout a nepoddat se. Vydržet a vytrvat.

Ale i Ježíš pochopil svou příležitost. Tento chudák mu vstoupil do cesty. Je slepý. Ale copak to nebyl Ježíš, který ohlásil na počátku své činnosti léto milostivé? Copak nepřišel zvěstovat jatým svobodu? Nepřišel zbavit slepé jejich břemene? Teď je tu chvíle zkoušky pro Ježíše. Je jeho kariéra kariérou úspěšných politiků, anebo jde cestou milosrdného Vykupitele, který se sklání k nejslabším a nejbezmocnějším? Slepý ho nazývá Synem Davidovým. Věří v jeho mesiášství. Jak by ho mohl pominout? Vždyť by tím Ježíš zradil své poslání. Všechno je v sázce i pro Ježíše. Teď, nebo nikdy. Co by bylo platné, kdyby vtáhl do Jeruzaléma a tento jediný chudý a slepý tam u cesty před Jerichem by zůstal vydán svému osudu. Davy by mu možná

mávaly vstříc, ale ten, koho pominul na cestě, by zůstal natrvalo výčitkou. Jakou cenu by pak mělo jeho království, kdo by se mohl spolehnout na to, že Ježíš je přítelem chudých? Nebyl by to všechno jen humbuk a chytání lidí na vějičku pěkně znějících slov o novém životě? Ten chudák u cesty by byl dalším důkazem, že zase povstal jeden z lidí, kteří chtějí druhé podvést. Ošálit velkými slovy a vyšplhat se po jejich ramenou k vládě a moci nad nimi.

„Tedy zastaviv se Ježíš, rozkázal ho k sobě přivést.“ Ježíšovi je vzácnější *tento* člověk než celý průvod a slavnostní ceremoniál. I náš život se často rozhoduje na jediném setkání. Jediná příležitost – a my ji často necháváme uplavat údajně pro něco většího. Tento člověk byl Ježíšovi postaven do cesty. Ježíš ho nevyhledal. Ale také ho neobešel. Nedal ho odstranit. Jistě by se našly ochotné ruce, které by slepce odnesly mimo dohled. Tím Ježíš osvědčil, že je pravým člověkem, nikoliv kariéristou, který má široké lokty a dere se bezohledně kupředu. Zastavil se u nemohoucího člověka. Riskoval zdržení. Riskoval, že přijedou do Jeruzaléma pozdě. Že bude po slavnostním uvítání. Ubohá lidská bytost mu byla dražší než vlastní úspěch.

Umíme zahlédnout bolest kolem sebe a zastavit se? Pomoci? Umíme nespěchat jen za svými vlastními cíli?

A pak dochází k uzdravení. Ale zde asi není podstata věci. Je mnoho lékařů, kteří léčí. I tehdy bylo možno docílit překvapivých úspěchů. A byli mnozí před Ježíšem i po něm, kteří získali proslulost. Ježíš si také sám nepřičítá úspěšný zákrok. „Víra tvá tě uzdravila.“ Nereklamuje pro sebe žádnou poctu, žádnou odměnu. Ani nedovolí, aby mu za to uzdravený a lid vzdali čest. Nevyužívá nic z této události pro sebe jako propagandistický tah ve své kampani. Chvála patří Bohu. Z jeho pověření jde ten, který snímá hříchy světa a nese naše nemoci na sobě. Víra tvá tě uzdravila. Ježíš tedy říká: tvá vytrvalost a naděje. Nesmíš propadnout únavě. Jen doufej, bojuj, vydrž. To platí každému z nás osobně. Slabost církve je v tom, že dost nevěří a nemá dostatečnou naději.

Uzdravený neopouští Ježíše. Marek ho nazývá Bartimeem. Patří zřejmě do sboru a tam vydává svědectví. Jsou také mezi námi ti, kdo okusili moc Ježíšova pravého lidství? Jen taková církev svědků, kteří podpírají slabé, léčí slovem i činy v následování Ježíše, má budoucnost. Tu je poslání pro každého z nás i v tomto čase. Amen.